

Herdenking van de heer Batenburg

Op 5 juni overleed Martinus Coenraad Batenburg op 83-jarige leeftijd. Martin Batenburg maakte in 1995, met voorkeurstemmen gekozen, zijn entree in de Eerste Kamer. Hij was daarvoor vooral in het bedrijfsleven werkzaam geweest, belast met personeelsaangelegenheden. Zijn entree in de Kamer geschiedde in de Ridderzaal, omdat onze eigen vergaderzaal toen gerenoveerd werd. Er is nog een veelzeggende foto van de heer Batenburg die zijn zetel inneemt naast het toen ook verkozen lid Hendriks, waarmee hun politiek uiteengroeien van medestanders naar tegenstanders geportretteerd werd.

In zijn persoon verenigde het lid Batenburg meerdere functies die niet zo gebruikelijk waren, namelijk senator -- voor hemzelf in de dubbele betekenis van het woord, zoals hij dat benadrukte -- met die van voorzitter van zijn eigen fractie en die van oprichter en voorzitter van een partij in 1993, het Algemeen Ouderen Verbond, dat hem ten slotte ook weer verliet. In 1997/1998 trachtte Batenburg met een nieuwe groepering, het Nieuw Solidair Ouderen Verbond, weer voet aan de grond in de Tweede Kamer te krijgen, toen het AOV uit die Kamer verdween, maar tevergeefs. De vraag mag gesteld worden in hoeverre alle partijpolitieke strubbelingen en versnipperingen Martin Batenburg gehinderd hebben, in deze Kamer de rol te spelen waarop hij gehoopt had. Overigens verwerkte hij de versnippering van zijn ouderenpartij met een bepaald gevoel voor humor, toen hij eens opmerkte: "Er zijn nu een stuk of zes fracties, dus er is zeker een markt voor ouderenpartijen!".

Hij kwam ook als een man met een missie. Die betrof deels de discriminatie die ouderen in de Nederlandse samenleving ondervonden. Daarover merkte hij op, in zijn maidenspeech nog wel: "Ik hoor dat men het lastig vindt om met ouderenpartijen van doen te hebben. Ik kan alleen maar zeggen dat mensen die dat zeggen, zich schuldig maken aan leeftijdsdiscriminatie." De missie bleek ook uit zijn oproepen tot grotere solidariteit in de samenleving, gebaseerd op een vernieuwing van mentaliteit en een herbeleving van normen en waarden, waarbij de waarden in het intermenselijk verkeer voorop zouden moeten staan. Die missie kwam ook tot uiting in zijn blijvend pleidooi voor begrijpelijke regelgeving, ontbureaucratisering en het ontwikkelen van een veelomvattende solidariteitswet waarbij een ieder van de overheid een leefbaar inkomen zou moeten ontvangen.

Zijn meest opzienbare politieke actie was wel dat hij tot verrassing van velen in tweede lezing tegen het ontstaan van het correctief referendum stemde, terwijl hij in eerste lezing nog voor een dergelijke Grondwetswijziging gestemd had, waarmee hij de tegenstanders aan een nipte meerderheid hielp. Zijn grapje dat de betiteling die deze stemming kreeg als de Nacht van Wiegel evengoed die van de Nacht van Batenburg zou kunnen krijgen, was dus niet geheel zonder grond.

Terugdenkend aan Martin Batenburg zullen de toen aanwezige leden zich het beeld kunnen herinneren hoe hij in een hoekje van de hal met zijn politieke assistente -- dat wil zeggen zijn echtgenote, die vandaag deze herdenking bijwoont -- ook wel genoeglijk bij elkaar kon zitten. Toen voor hem in 1999 het doek in deze Kamer viel, verheugde hij zich op een rustige toekomst. "Het is tijd voor mij geworden, rustig van mijn sigaartje te gaan genieten. Mijn geheugen wil niet zo meer. Maar mijn vrouw Mieke is

twintig jaar jonger en zij zal doorgaan." Hij ging ook met de overtuiging in de toekomst het gelijk voor zijn opvattingen te zullen krijgen. Daar was hij blijkbaar gerust op en wel zodanig, dat hij drie jaar geleden weer lid werd van het CDA en daarbij opmerkte: "Wij zijn weer thuis!".

Wie Martin Batenburg in deze Kamer heeft meegemaakt, zal zich een gedreven man herinneren die ongetwijfeld meer voor zijn missie had willen bereiken, maar ook een heel aardige man. Graag wens ik zijn echtgenote, de wederzijdse kinderen en zijn klein- en achterkleinkinderen heel veel sterkte met het verwerken van dit verlies.